

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI EGYETEM
Hadtudományi Doktori Iskola

Kun Szabó István:

**Az önkéntes tartalékos rendszer és a honvédelmi nevelés
fejlesztése és összefüggései**

Doktori (PhD) értekezés szerzői ismertetője
(TÉZISFÜZET)

Témavezető:

Prof. Dr. Csikány Tamás ezredes, DSc

Budapest, 2018

1. A tudományos probléma megfogalmazása

A honvédelem rendszere alapvetően három pilléren nyugszik: a Magyar Honvédségen, valamint a rendőri és katasztrófavédelmi erőkön, a szövetségi rendszerekben vállalt tagságon, valamint az állampolgárok haza védelme iránti elkötelezettségén, hajlandóságán és a valós cselevési képességén.

Értekezésemben bevezettem a nemzeti védelmi humán tőke fogalmát, amelyet további két, állami és társadalmi dimenzióra bontottam. Az állami dimenzió tömöríti az állam és annak polgárai biztonságát garantáló szervezeteket, mint a haderő, a rendőrség és a katasztrófavédelem, akik a feladataik ellátására folyamatosan felkészülve, kiképezve szükség esetén valós védelmi képességet jelentenek. A nemzeti védelmi humán tőke társadalmi dimenzióját pedig a honvédelem szempontjából hasznosítható ismeretekkel rendelkező, tudatos és cselekvőképes állampolgárok alkotják, akik szükség esetén tényleges cselekvési képességet jelenthetnek.

Kutatásom során arra a kutatói kérdésre kerestem választ, hogy milyen módon alakítható ki a nemzeti védelmi humán tőke cselekvőképes társadalmi dimenziója, vannak-e ennek történelmi előzményei és nemzetközi példái, valamint hogy a magyar társadalom tagjait milyen formában lehet oly módon bevonni a jelenleg önkéntes alapon működő honvédelem rendszerébe, hogy az ténylegesen hozzájáruljon a nemzeti önvédelmi képesség fejlesztéséhez.

Ehhez kapcsolódóan az értekezésemben azt vizsgálom, hogy mit tett, tesz és tehet az állam a honvédelem és a társadalom kapcsolatának erősítéséért, hogyan vonta és vonja be az állam a társadalom tagjait a honvédelem ügyének szolgálatába.

2. A kutatói hipotézisek

A kutatásnak azzal a feltételezéssel kezdtem hozzá, hogy a honvédelmi öngondoskodás, a társadalom tagjainak honvédelem ügye iránti érzékenyítése, az abba történő bevonása, azaz a nemzeti védelmi humán tőke kialakítása a történelem folyamán bizonyára kiemelt jelentőségű volt.

A második feltételezésem az volt, hogy a honvédelmi nevelési tevékenység nem csupán jelenleg valósul meg, hanem évszázados múltra tekinthet vissza hazánk és más országok gyakorlatában is.

Ehhez kapcsolódóan a harmadik bizonyítandó hipotézisként azt fogalmaztam meg, hogy lehetnek olyan történelmi és nemzetközi példák, amelyek eltérő hangsúlyokkal ugyan, de korunk kihívásainak és igényeinek függvényében is hasznosítható mintákat biztosítanak.

A negyedik hipotézisem pedig arra irányult, hogy az önkéntes alapon szerveződő haderő fenntartása esetén, a Magyar Honvédség meglévő kapacitásai mellett, annak biztosításához és támogatásához szükség van a nemzeti önvédelmi képesség rendszerszintű fejlesztésére, amely az önkéntes haderőre történő áttérés óta jelentős hiányosságokat mutat.

3. A kutatás célkitűzései

A kutatásom egyik célkitűzéseként annak a feltárását határoztam meg, hogy a honvédelem és a társadalom folyamatosan változó, többszörösen determinált kapcsolatrendszerében, történelmi távlatokban is megvizsgálva fellelhető-e valamiféle állandóság, egy olyan mozgató rugó, amely a honvédelem hatékony működése biztosításának záloga lehet.

Ugyancsak célul tűztem ki annak a vizsgálatát, hogy a hazánkéhoz hasonló kulturális beállítottsággal rendelkező országok milyen módszereket alkalmaznak a társadalom és a honvédelem kapcsolatrendszerének erősítése érdekében, amellyel végső soron a saját nemzeti önvédelmi képességüket, s ezáltal a nemzeti biztonságukat is erősítik.

4. Kutatási módszerek

Az értekezés megírását megelőzően feltáró módszer alkalmazásával széleskörű hazai és nemzetközi szakirodalmi anyaggyűjtést végeztem, a megszerzett információkat elemeztem és rendszereztem, továbbá az empirikus elemzés módszerét is alkalmaztam.

A longitudinális elemzés eszközének alkalmazásával megvizsgáltam a honvédelem és a társadalom kapcsolatrendszerének főbb mozgató rugóit, és azonosítottam a mai kor számára is hasznosítható üzeneteket.

A könyvtári és levéltári kutatás mellett rendszereztem és összehasonlítottam a témához kapcsolódóan megjelent publikációk legfontosabb megállapításait, konzul-

tációkat folytattam hazai civil és katona szakemberekkel, elemeztem, összegeztem és beépítettem a rendelkezésre álló közvélemény-kutatások eredményeit.

Az elmúlt másfél évtized vonatkozásában a hivatalos dokumentumok elemzése ugyancsak a kutatás egyik alapvető részét képezte, lehetőséget biztosítva a jelenlegi folyamatok és tendenciák tényszerű bemutatására.

A haderő és a társadalom kapcsolatrendszerének alakulása, a tartalékos rendszer fejlesztése és a honvédelmi nevelés témakörében célzott interjúkat készítettem a témával foglalkozó katonai vezetőkkel és tudományos szakemberekkel.

A kutatást 2017. június 30-án zártam le, így az értekezés az ezt megelőző események, dokumentumok és folyamatok elemzését és értékelését tartalmazza. A 2018. szeptember 6-án megtartott műhelyvitán elhangzott javaslatokat mérlegeltem, a kért pontosításokat az értekezésbe bedolgoztam.

5. Az értekezés felépítése és az elvégzett vizsgálat leírása

Az értekezés a Bevezetést követően hat fő tartalmi fejezetből áll, amelyek végén összegzem a kutató munka részeredményeit, és részkövetkeztetéseket fogalmazok meg.

Az első fejezetben a nemzeti önvédelmi képesség alakulását vizsgálom a tartalékos erők szempontjából a XIX. századtól az önkéntes haderőre történő áttérés időszakáig. Ennek kapcsán elsődlegesen azokat a haderőszerkezési elveket tárom fel, amelyek meghatározóak voltak a társadalom haderőhöz való hozzáállása szempontjából, a hazai védelmi kultúra kialakulásában.

A második fejezet a tartalék erők mértékadó európai mintáival foglalkozik, különös tekintettel az Egyesült Királyság és Franciaország rendszereire. E két, meglátásom szerint mértékadó, működő nemzetközi minta számos olyan elemet tartalmaz, amelyek a hazai környezetben is adaptálhatók.

A harmadik fejezetben a tartalékos rendszer helyzetét elemzem 2004-től napjainkig. E fejezetben vizsgálom részletesen az önkéntes tartalékos rendszer fejlesztésének hazai irányait, valamint a területvédelmi erők kialakítására vonatkozó elgondolásokat.

A negyedik fejezetben a honvédelmi nevelés szempontjából tekintem át a magyar társadalom és a honvédelem kapcsolatrendszerének alakulását. A történelmi

példák igazolják azt, hogy ez a terület, azaz a fiatalok honvédelmi nevelése folyamatosan jelen volt a magyar társadalom életében.

Az ötödik fejezetben egy nemzetközi áttekintés után részletesen ismertetem a brit kadét-rendszert és a franciaországi honvédelmi nevelés szisztémáját, mint két működő európai honvédelmi nevelési mintát.

A hatodik fejezetben a honvédelmi nevelés alakulását vizsgálom meg az önkéntes haderőre történő áttéréstől napjainkig. A hazafias nevelés – honvédelmi nevelés fogalmainak áttekintését és tisztázását a Honvédelmi Minisztérium 2004-2016 között működtetett ifjúságnevelési programjának a vizsgálata és értékelése követi, majd megvizsgálom a 2017-ben életre hívott Honvédelmi Sportszövetség kialakulásának körülményeit és a benne rejlő lehetőségeket. A fejezet összefoglalása tartalmazza azt az elvi sémát, amely a honvédelmi nevelési tevékenység rendszerszinten történő megközelítésével lehetővé teszi a társadalom tagjainak a honvédelem ügyébe minél szélesebb körben történő bevonását.

Az értekezés befejezéseként összegzem az egyes fejezetekben található kutatási részeredményeket, ezekből következtetéseket vonok le. Megfogalmazom a kutatás általam gondolt új tudományos eredményeit, valamint ajánlásokat teszek az értekezésfelhasználásának további lehetőségeire.

6. Összegzett következtetések

Az értekezésem megírásakor egy három részből álló kutatói kérdést fogalmaztam meg, amelyre a tudományos kutatás alapján választ kerestem:

1. Milyen módon alakítható ki a nemzeti védelmi humán tőke cselekvőképes társadalmi dimenziója?
2. Vannak-e ennek előzményei, nemzetközi és történelmi példái?
3. A magyar társadalom tagjait milyen formában lehet oly módon bevonni a jelenleg önkéntes alapon működő honvédelem rendszerébe, hogy az ténylegesen hozzájáruljon a nemzeti önvédelmi képesség fejlesztéséhez?

A haderő szervezési elveinek és a tartalékképzés biztosításának tekintetében arra a következtetésre jutottam, hogy hazánkban a honvédelem és a társadalom viszonyrendszerének alapját a háttérben meghúzódó, mindenkor a törvények által kikényszerített általános hadkötelezettség és az ehhez kapcsolódó sorkatonai szolgálat

képezte. Bár az önkéntesség elve esetenként fellelhető volt a magyar haderő szervezésében, alapvetően a magyar társadalmi kultúrának nem képezte szerves részét a honvédelem kérdésének önkéntes alapon történő támogatása.

A történelmi idősíkba helyezett kutatás által kapott eredmények alapján megállapítottam, hogy a haderő létszámának feltöltése folyamatosan akadályokba ütközött, amelynek hátterében sok esetben az állampolgári hajlandóság hiánya állt még úgy is, hogy a haderő feltöltése az általános hadkötelezettség alapján történt. Emellett azonban az is nyilvánvalóvá vált, hogy a kötelező sorkatonai szolgálatnak köszönhetően a társadalom tagjainak egy jelentős része elsajátította a honvédelemhez kapcsolódó ismereteket.

Ennek alapján bizonyítottam, hogy az önkéntes haderőre történő áttérés egy gyökeresen új, történelmi előzményekkel nem rendelkező helyzetet teremtett hazánk számára mind az állam, mind a társadalom szempontjából.

A tartalékos erők általános jellemzőinek több ország tekintetében történő bemutatását követően két önkéntes haderőt fenntartó európai ország, Nagy-Britannia és Franciaország tartalékos rendszereinek a részletes vizsgálatát végeztem el. A kutatásaim eredményei alapján bebizonyítottam, hogy mindkét ország több komponensből álló tartalékos rendszert tart fenn, amelyeket széleskörűen kialakított, munkaadói és munkavállalói oldal részéről egyaránt elfogadható és hasznosítható elemeket tartalmazó társadalmi ösztönző rendszer támogat.

A hazai önkéntes tartalékos rendszer kialakításának a folyamatát vizsgálva arra az eredményre jutottam, hogy az önkéntes tartalékképzés kérdésköre már jóval a kötelező sorkatonai szolgálat felfüggesztését megelőző időszakban megjelent az állami közgondolkodásban. Több alkalommal történt kísérlet arra, hogy az önkéntes tartalékos erők önálló szervezetként kerüljenek létrehozásra, azonban ezek az elképzelések végül egyszer sem kaptak az elméleti síkú mérlegelésen túlmenően nagyobb teret.

Az önkéntes tartalékos rendszer a Magyar Honvédség részeként, hadrendi elemként jött létre az önkéntes haderőre történő áttéréssel egyidejűleg. A rendszer humán erőforrással, ezáltal valós képességekkel történő lényegi feltöltése azonban csak jóval később, 2010 után indult meg. Ebben az időszakban történt meg a kapcsolódó jogszabályi keretek részletes kidolgozása és pontosítása, valamint az állami szféra részéről működtethetőnek tartott motivációs rendszer elemeinek a kialakítása.

Az első néhány év működési tapasztalatainak és a biztonsági környezet változásainak hatására 2016-ban megkezdődött az önkéntes tartalékos rendszer fejlesztése, amelynek eredményeként létrejött a területvédelmi elv alapján szerveződő tartalékos komponens, valamint további két, korábban nem létező támogató elem, a kifejezetten honvédelmi előképzést biztosító Önkéntes Honvédelmi Előképzés lehetősége, valamint a hazafias és a honvédelmi nevelést támogató Honvédelmi Sportszövetség elnevezésű köztestület.

Az ide vezető folyamatok áttekintése, feldolgozása és értékelése során arra a következtetésre jutottam, hogy az önkéntes tartalékos rendszer kialakítása és fejlesztése az állami vezetés számára nyilvánvaló igényként és feladatként jelentkezett, és ezen a téren a kezdeti, objektív korlátok miatti mellőzöttség ellenére nagyon komoly előrelépések történtek.

A honvédelemhez fűződő nevelési tevékenység múltjának vizsgálata során arra a következtetésre jutottam, hogy maga a honvédelmi nevelési tevékenység mindenkor befolyással bírt a honvédelemmel kapcsolatos társadalmi szemlélet alakulására. Ebben a tekintetben a kutatásaim során bizonyossá vált, hogy nem egy újszerűen jelentkezett területről van szó, hanem az állandó haderő kialakulásával egyidejűleg, de már részeiben azt megelőzően is felismerte az állami vezetés a hazafias és a honvédelmi nevelési tevékenység fontosságát.

Hazánk történelmének másfél-két évszázados távlatában két alkalommal került sor a hazafias és a honvédelmi nevelési tevékenység állam által szabályozott és irányított szervezeti keretben történő működtetésére. Az 1920-as évektől működő levante mozgalom, valamint a rendszerváltást megelőző időszakban kialakított Magyar Honvédelmi Szövetség és jogelőd intézményei jelentették ennek az alapját. Bár a két szervezet eltérő történelmi korszakban jött létre, közös jellemzőjük volt az országos lefedettség, a tagság törvényi kötelezettségi alapon történő biztosítása, valamint hogy a tevékenységek jelentős része a sportra épült. Ugyancsak megegyező tulajdonsága volt mindkét szervezetnek az adott korszakra jellemző, jelentős mértékű politikai-ideológiai befolyásoltság, amely a politikai rendszerek változásával egyidejűleg e szervezetek működését is determinálta. Ugyanakkor mindkét szervezet hozzájárult ahhoz, hogy a társadalom tagjainak egy jelentős része elsajátította az ön- és közösségi védelemhez szükséges alapvető tudást és magatartásmintákat.

Kiemelkedő nemzetközi példaként Nagy-Britannia és Franciaország hazafias és honvédelmi nevelési rendszerének elemeit tettem elemzés tárgyává, és ezek mű-

ködési tapasztalataiból hazánk számára is hasznosítható következtetéseket vontam le. A két ország által működtetett rendszerek bizonyoságul szolgálnak arra, hogy a hazafias és a honvédelmi nevelés területét kiemelten érdemes kezelni. Ezek alapozzák meg a társadalom felnövekvő generációinak a szülőföldhöz és annak a megvédéséhez kapcsolódó attitűdjeit, továbbá olyan ismereteket adnak a fiatalok számára, amelyekkel a társadalom hasznos és tevékeny tagjaivá tudnak válni. Mindeközben honvédelmi szempontból hasznosítható előképzettséggel rendelkeznek, amely szükség esetén a gyorsabb és eredményesebb felkészítésüket teszi lehetővé és a túlélő képességüket is növeli.

A hazafias és a honvédelmi nevelés jelenlegi helyzetének tárgyában folytatott kutatásaim során feltártam a területhez tartozó fogalmi keretek körül tapasztalható bizonytalanságokat, és azokat rendszerszinten kezelve tisztáztam. Arra a következtetésre jutottam, hogy a hazafias és a honvédelmi nevelés célrendszerét tekintve egymást kölcsönösen támogatva, egy irányba hatnak, azonban hazafias nevelési tevékenység nélkül nincs értelme honvédelmi nevelésről beszélni. Mivel a két terület számos ponton összekapcsolódik, a főbb különbségek az általuk használt eszközrendszerben érhetők tetten. E tekintetben a honvédelmi nevelés a hazafias nevelésnél lényegesen több gyakorlati elemet használt és használ ma is, amelyek között megtalálhatók az tudatos állampolgári léthez, a honvédelemhez és akár a katonai élethez egyaránt jól hasznosítható ismeretek.

A magyar hazafias és honvédelmi nevelés jelenlegi helyzetének vizsgálata során arra az eredményre jutottam, hogy hazánkban is működnek a rendszer bizonyos elemei. A hazafias nevelés az oktatási rendszer mindhárom szintjén jelen van, és az általános iskola felsőbb évfolyamaitól kezdődően már a honvédelmi nevelésnek is megteremtődtek a lehetőségei. E területen egyértelműen kimutatható, hogy az országos lefedettség tekintetében ugyan még vannak fehér foltok, a honvédelmi nevelésben résztvevő oktatási intézmények köre egyre bővül, ezáltal egyre több diákhoz jut el a honvédelmi nevelés eszköztára.

Két új honvédelmi nevelési rendszerem, az Önkéntes Honvédelmi Előkészítés és a Honvédelmi Sportszövetség köztestület bevezetése meglátásom szerint lehetővé teszi a társadalom legszélesebb körének bevonását a honvédelembe.

A fentiek alapján a tudományos kutatás és az értekezés elején megfogalmazott kutatói kérdésre választ kaptam.

Azonosítottam, hogy a nemzeti védelmi humán tőke társadalmi dimenziója megteremtésének kétféle eszköze jelent meg a történelem folyamán: a jogszabályok általi kikényszerítés vagy az önkéntesség.

Feltártam, hogy ennek számottevő történelmi előzményei vannak a hazai és a nemzetközi példák tekintetében egyaránt.

Bebizonyítottam, hogy a magyar társadalom tagjait oly módon lehet hatékonyan bevonni az önkéntes alapon működő honvédelem rendszerébe, hogy a társadalomban bekövetkező változásokat folyamatosan nyomon követve és azt megfelelő módon befolyásolva meg kell teremteni a kapcsolódási felületek rendszerét, beleértve a tartalékos rendszer megfelelő kialakítását, valamint a társadalom honvédelmi szemlélet formálását alapvetően meghatározó honvédelmi nevelés intézményesült kereteit és tartalmát. A haderő és a társadalom eltávolodásának megállítása és a folyamatok pozitív irányba történő visszafordításához meglátásom szerint ez nélkülözhetetlen.

Mindent összegezve, a tudományos kutatásaim alapján úgy gondolom, hogy a haderő mellett a nemzeti biztonság garantálásának egyik alapvető eleme a tartalékos rendszer területi alapon történő fejlesztése, valamint a fiatalok hazafias és honvédelmi nevelésének komplex, rendszerszintű megszervezése és megvalósítása. E területek csak egymást kölcsönösen támogatva járulhatnak hozzá a nemzeti önvédelmi képesség fejlesztéséhez, a cselekvőképes nemzeti védelmi humán tőke társadalmi dimenziójának a kialakulásához, továbbá járulékos eredményként alkalmasak lehetnek különböző társadalmi problémák kezelésére is, mint például a marginalizálódott vagy kriminalizálódott egyének és csoportok felzárkóztatására.

7. Új tudományos eredmények

A Nemzeti Közszolgálati Egyetemen a doktori képzés keretében folytatott tanulmányaim és a kutató munkám eredményeként az értekezésemben az alábbiakat tartom új tudományos eredménynek:

1. A hazai és nemzetközi szakirodalmi források összegyűjtésével, rendszerezésével, elemzésével és szintetizálásával bizonyítottam a nemzeti védelmi humán tőke megteremtésének kiemelt jelentőségét, mert ez hatékonyabbá teszi a nemzeti önvédelmi képesség növelésének megalapozását.

2. Nagy-Britannia és Franciaország önkéntes tartalékos-, valamint honvédelmi nevelési rendszerei felépítésének és működésének jellemzőit, sajátosságait tudományos igénnyel hazánkban elsőként foglaltam össze, és analógiákat állítottam fel, valamint hasznosítható példákat mutattam be a hazai önkéntes tartalékos rendszer és a honvédelmi nevelési szakterület további fejlesztésének elősegítése érdekében.

3. A hazafias és a honvédelmi nevelés jellemzőinek tudományos elemzéséből levont következtetések szintéziseként kidolgoztam a honvédelmi nevelés rendszerének elvi sémáját, amely lehetővé teszi annak megfelelő tartalommal történő megtöltését.

4. Bebizonyítottam, hogy a hazai nemzeti önvédelmi képesség és az ahhoz kapcsolódó cselekvőképes nemzeti védelmi humán tőke társadalmi dimenziójának kialakításában rendszerszintű megközelítésre van szükség, amelyet az általam tudományos igénnyel vizsgált nemzetközi minták tapasztalatai is alátámasztanak, mert így biztosítható lehet a rendelkezésre álló anyagi és emberi erőforrások optimális felhasználása, valamint az esetleges duplikációk vagy rejtett kockázatok kiküszöbölése.

A tudományos kutatómunkám további eredményének tartom, hogy az önkéntes tartalékos rendszer és a honvédelmi neveléssel kapcsolatos stratégiai kidolgozó munka átfogó elemzésével és értékelésével hozzájárultam a téma további kutatásának elősegítéséhez és a folyamatok alapjainak jobb megértéséhez.

8. Ajánlások az értekezés felhasználására

Megítélésem szerint az értekezés részei és egésze alapot tud nyújtani ahhoz, hogy a folyamatokat stratégiai szempontból, rendszerszinten megközelítve a honvédelem ügyének fontossága a társadalom tagjai és az őket vezető állami szereplők számára is új megvilágításba kerüljön. Elősegítheti annak a megértését, hogy a honvédelem nem csak a szavak szintjén nemzeti ügy, hanem annak a megfelelő szintű megvalósításához elsősorban az állami szereplők közötti széleskörű együttműködést szükséges elérni, másrészt pedig a társadalom tagjainak szemléletformálását is tudatosan, jól megtervezetten és számukra is elfogadható módon kell irányítani és megszervezni.

Meglátásom szerint az értekezés felhasználható a Nemzeti Közszerológiai Egyetemen folyó oktatásban az önkéntes tartalékos rendszer és a honvédelmi nevelés

témakörének a tanulmányozása során, valamint egyéb, a Honvédelmi alapismereteket oktató felsőoktatási intézmények tananyagába beillesztve vagy annak kiegészítéseként.

Végezetül az értekezést alkalmasnak találom a nemzeti önvédelmi képesség kialakításával kapcsolatos jövőbeli fejlesztési koncepciók, valamint a további konkrét teendők és feladatok meghatározásának alapjaként.

Budapest, 2018. október 16.

Kun Szabó István

A szerző témához kapcsolódó publikációi

Kun Szabó István: Honvédelmi nevelés stratégiai megközelítésben. In: Honvédségi Szemle 2017/5. 71-76.

Kun Szabó István: A brit tartalékos rendszer. In: Hadtudományi Szemle X. évfolyam 4. szám, 2017, 485-496.

Kun Szabó István: A honvédelem és társadalom kapcsolatrendszerének aktuális kérdései. In: Honvédségi Szemle 2017/2. 75-83.

Kun Szabó István: Youth and national defence in Hungary. In: Hadtudományi Szemle XI. évfolyam 1. szám, 2018, 199-207.

Kun Szabó István vezérőrnagy – Sandra Sándor ny. o. ezredes – Sticz László ezredes: Haza, biztonság, honvédelem, haderőfejlesztés. In: Honvédségi Szemle 2018/5. 139-148. (60%-ban társszerzőként)

Kun Szabó István: A katona a társadalom különleges tagja. In: Besenyő János (szerk.): Társadalom és honvédelem konferencia absztrakt kötet.

Kun Szabó István: A katona a társadalom különleges tagja. Előadás a Honvéd Vezérkar Tudományos Kutatóhely által szervezett Társadalom és honvédelem konferencián. A konferencia helye, ideje: Budapest, 2017.11.08-09. Az előadással megegyező című publikáció a Honvédségi Szemle különszámában 2018 II. félévében jelenik meg.

Kun Szabó István: Honvédelmi nevelés történelmi távlatokban. In: Hadtudományi Szemle XI. évfolyam 3. szám (megjelenés alatt)

Kun Szabó István: A honvédelmi nevelés színterei napjainkban. In: Hadtudományi Szemle XI. évfolyam 4. szám (megjelenés alatt)

A szerző szakmai-tudományos életrajza

Kun Szabó István vezérőrnagy, doktorjelölt 1987-ben helikoptermérnökként kezdte hivatásos katonai pályafutását Szolnokon, ahol a későbbiekben különböző szintű vezetői beosztásokat látott el. 2010-ben a Honvéd Koronaőrseg újjászervezésével bízták meg, majd Budapest helyőrség parancsnoka lett. 2014-ben a Honvédelmi Minisztérium társadalmi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkárává nevezték ki, 2016-2017-ben pedig miniszteri biztosként tevékenykedett. Miniszteri biztosi feladatainak fókuszában az önkéntes tartalékos rendszer fejlesztése, majd a Honvédelmi Sportszövetség jogszabályi és szervezeti kereteinek kialakítása és megvalósítása állt. 2017 októberétől a Magyar Honvédség Egészségügyi Központ parancsnokaként teljesít szolgálatot.

Katonai pályafutása során folyamatosan képezte magát. 2001-ben haditechnikai menedzseri egyetemi oklevelet szerzett, 2007-ben pedig a katonai felsővezetőképző tanfolyamot végezte el eredményesen. Doktori tanulmányait 2009-ben kezdte meg, 2013-ban abszolutóriumot szerzett.

Eredeti kutatási témája *A légi támogatás helye és szerepe az integrált tűztámogatás rendszerében NATO-elvek szerint* címet viselte, Dr. Felházi Sándor ezredes témavezetésével. Időközben azonban, a szakmai pályafutása alakulásával párhuzamosan érdeklődése egyre inkább a haderő és a társadalom kapcsolatrendszerének vizsgálata felé fordult, ezért 2016-ban a Nemzeti Közszolgálati Egyetem Doktori Tanácsának engedélyével új témát és témavezetőt választott. Prof. Dr. Csikány Tamás ezredes vezetésével az önkéntes tartalékos rendszer és a honvédelmi nevelés fejlesztése és összefüggéseinek tudományos vizsgálatát végezte el.